

**Чрезвычайные ситуации на транспорте**

**The Extreme Situations on Transport**

УДК: 614.88.

**ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО МЕДИЧНО-ВОЛОНТЕРСЬКОГО НАВЧАННЯ У ПРИТРАСОВІЙ ЛІКАРНІ ПРИ МАСОВОМУ НАДХОДЖЕННІ ПОСТРАЖДАЛИХ У ДТП**

*Люлько О.М., Галацан О.В., Бондарчук Г.В., Забашта В.Ф., Грушка В.Ю.  
Департамент охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації  
E-mail: luylko@yandex.ru*

У роботі дається оцінка проведення нового виду тренувань з підрозділами екстреної медичної допомоги та медицини катастроф медику-волонтерський заняття, мета якого полягає в залученні волонтерів для надання першої медичної допомоги, транспортування постраждалих. Показана ефективність залучення волонтерів для надання медичної допомоги в дорожньо-транспортних пригодах, з надходженням великої кількості постраждалих. Доцільно на законодавчому рівні визначити статус волонтерів-перевізників та волонтерів першого контакту з постражданими.

**Ключові слова:** надзвичайні події, дорожньо-транспортна пригода, безпека життєдіяльності, аварії та катастрофи, організація системи надання екстреної медичної допомоги, медицина катастроф.

Основним джерелом формування у робітників екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, працівників медичної служби цивільного захисту області навичок з готовності до дій в екстремальних умовах є участь у навчальних тренуваннях з моделюванням умовних небезпечних ситуацій [1, 3]. Особливої уваги заслуговує організація роботи медичної служби цивільного захисту багатопрофільної притрасової лікарні під час надання медичної допомоги великої кількості постраждалих внаслідок виникнення дорожньо-транспортних пригод [2].

Нинішня неординарна небезпечна ситуація на автомобільних шляхах України, вимагає від керівників аварійно-рятувальних служб оперативного та ефективного прийняття заходів, реагуючі на дорожньо-транспортні пригоди з великою кількістю постраждалих. Так, 13.10.2014 року о 14.30. в районі с. Комисарівка на трасі Мелове-Чугуїв сталося ДТП за участю водія автомобілю який виїхав на зустрічну смугу, де

зіткнувся з автобусом БАЗ. Внаслідок аварії постраждало 15 осіб, з яких 1 був у важкому стані, решта мали легкі та середньої важкості травми та були госпіталізовані у районну притрасову лікарню. Наступного дня 14.10.2014 року об 15.15. відбулось зіткнення рейсового автобусу марки «Вольво» з малогабаритним вантажним автомобілем марки «Тата» в районі с. Вішневе траси Київ – Харків-Довжанський, в результаті чого загинуло 8 осіб, 9 травмованих з різного ступенем важкості були доставлені в іншу районну притрасову лікарню. В обох випадках медична допомога надавалася 4 бригадами екстреної медичної допомоги з районів базування та залучався для перевезення попутний приватний транспорт.

**Мета дослідження**

Організація проведення нового виду тренування (медично — волонтерське навчання) підрозділів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф із залученням волонтерів при ма-

совому надходженні постраждалих.

### **Матеріал та методи дослідження**

На виконання листа Адміністрації Президента України від 29.09.2014 №03/1-01/416 про проведення спеціалізованого медично-волонтерського навчання на засадах державно-громадського партнерства Департаментом охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації було прийнято рішення про проведення 14 жовтня 2014 року такого виду навчання у Чугуївському районі з відпрацюванням алгоритму дій медичного персоналу закладів охорони здоров'я (КЗОЗ «Чугуївська центральна районна лікарня ім. М.І. Кононенка», КЗОЗ «Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф»), волонтерів «Чугуївського професійного ліцею» та «Чугуєво-Бабчанського лісного коледжу», громадських активістів, зокрема представників Всеукраїнської громадської організації ім. М.І. Пирогова «Військова медицина України», по наданню допомоги постраждалим при виникненні надзвичайної ситуації в умовах терористичної загрози.

### **Результати та обговорення**

Умовно під час медично-волонтерського навчання відпрацьовувалися питання надання медичної допомоги трьом постраждалим у важкому стані, 35 — з середнім ступенем важкості, 37-легко-травмованим внаслідок дії уражаючих факторів терористичного акту (вибух невідомої речовини) на об'єкті з масовим перебуванням людей (район автостанції). Паралельно відпрацьовувалася ввідна по евакуації 12 постраждалих обласною службою екстреної медичної допомоги та медицини катастроф з летовища в/ч А 4104 (умовно), які, за легендою навчання, були доставлені із зони Антитерористичної операції літаком АН-26, гелікоптером Мі-8 (характер пошкоджень: мінно-вибухова травма, вогнепальні осколкові поранення, контузії).

Крім того, за задумом навчання, проводилася оцінка діяльності медичного персоналу КЗОЗ «Чугуївська центральна районна лікарня ім. М.І. Кононенка» в умовах знеструмлення лікарні.

За результатами проведення медично-волонтерського навчання визначена можливість оптимізації діяльності закладу охорони здоров'я в умовах реагування на надзвичайну подію з великою кількістю травмованих, отримуючи важливу підмогу з боку волонтерів, зокрема, шляхом закріплення кожного волонтера за відповідними відділеннями лікарні, які за вказівкою працівників закладу виконують різноманітні завдання, як з елементів надання першої медичної допомоги, так і переміщення постраждалих по лікарні. Заслугою керівництва КЗОЗ «Чугуївська центральна районна лікарня ім. М.І. Кононенка» є укладені договори між лікарнею та підприємствами: «Чугуївський професійний ліцей» та «Чугуєво-Бабчанський лісний коледж».

Показано, що реально під час надходження великої кількості постраждалих для транспортування з місця ДТП поранених легкого та середньої ступеню важкості, може бути отримана допомога від волонтерів перевізників. Приміром, позитивним моментом визначена наявність укладеного договору між транспортним підприємством СПДФО «Сапелкин М.М.» та КЗОЗ «Чугуївська центральна районна лікарня ім. М.І. Кононенка».

Також важливим є залучення для надання першої медичної допомоги волонтерів з числа студентів медичних коледжів.

Досвід проведення медично-волонтерського навчання висвітлив проблему залучення волонтерського руху до вищезазначеної проблеми на законодавчому рівні.

### **Висновок**

Програш навчального тренування по наданню медичної допомоги вели-

кої кількості постраждалим показав можливість оптимізації роботи підрозділів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, притрасової лікарні шляхом залучення досвідчених волонтерів з числа студентського складу та волонтерів — перевізників.

### Література

1. Діяльність служби медицини катастроф та медичної служби цивільної оборони при транспортних пригодах /О.М. Люлько, Б.В. Гунько, О.В. Галацан та ін.- Х.:ХМАПО, 2008. — 27 с.
2. Люлько О.М. Особливості медико-санітарного забезпечення населення при транспортних пригодах на етапах реформування галузі //Медицина транспорту України. – 2013. — № 3. – С.64-68.
3. Медицина катастроф і медицина невідкладних станів. Навчально-методичний посібник /І.З. Яковцов, В.П. Аніщук, Б.В. Давидов та ін.- Х.: KhMAPO, 2007. — 96 с.

### Referenses

1. Activities Service Disaster Medicine and Medical Service civil defense in accidents /O.M. Lyulko, B.V. Gun'ko, A.V. Galatsan [et al.] /.- X: KhMAPE, 2008. - 27 p.
2. Lyulko O.M. Features of the sanitary maintenance people in traffic accidents on the stages of reform // Medical Transport of Ukraine. - 2013. - № 3. - S.64-68.
3. Disaster Medicine and Medicine emergency conditions. Instructor's Manual /I..Z. Yakovtsova, V.P. Anischuk? B.V. Davydov [et al.] : KhMAPO, 2007. - 96 p.

### Резюме

#### ОРГАНИЗАЦИЯ ПРОВЕДЕНИЯ СПЕЦИАЛЬНОГО МЕДИКО-ВОЛОНТЕРСКОГО ЗАНЯТИЯ В ТРАССОВОЙ БОЛЬНИЦЕ ВО ВРЕМЯ МАССОВОГО ПОСТУПЛЕНИЯ ПОСТРАДАВШИХ В ДТП

Люлько О.М., Галацан А.В., Бондарчук Г.В., Забашта В.Ф., Грушка В.Ю.

В работе дается оценка проведению нового вида тренировок с подразделениями экстренной медицинской помощи и медицины катастроф –медико-волонтерское занятие, цель которого состоит в привлечении волонтеров

для оказания первой медицинской помощи, транспортировки пострадавших. Показана эффективность привлечения волонтеров для оказания медицинской помощи в дорожно-транспортных происшествиях, с поступлением большого количества пострадавших. Целесообразно на законодательном уровне определить статус волонтеров-перевозчиков и волонтеров первого контакта с пострадавшими.

**Ключевые слова:** *чрезвычайные происшествия, дорожно-транспортное происшествие, безопасность жизнедеятельности, аварии и катастрофы, организация системы оказания экстренной медицинской помощи, медицина катастроф.*

### Summary

#### ORGANIZATION OF SPECIAL MEDICAL VOLUNTEER CLASSES IN ROUTE TO THE HOSPITAL DURING A MASSIVE INFLUX OF ACCIDENT VICTIMS

Lyulko O.M., Galatzan A.V., Bondarchuk G.V., Zabashta B.F., Gruszka V.Yu.

The paper contains an evaluation of a new type of training units' emergency medical care and disaster medicine-medical volunteer activity, the purpose of which is to attract volunteers to provide first aid and transportation of the victims. The efficiency of attracting volunteers to provide medical care in road accidents, with the arrival of a large number's of the victims. It is advisable at the legislative level to determine the status of volunteers-carriers and volunteers first contact with victims.

**Keywords:** *emergencies, accident, safety, accidents and disasters, organization of emergency medical care, disaster medicine.*

*Впервые поступила в редакцию 21.10.2014 г. Рекомендована к печати на заседании редакционной коллегии после рецензирования*